

Thiết kế dự án hiệu quả: Lập kế hoạch dự án Đánh giá dự án

Cách đánh giá trước đây và hiện nay

Hai mươi năm trước, một lớp học điển hình có thể được đánh giá bằng một trong ba cách sau: Học sinh được kiểm tra viết, học sinh được kiểm tra miệng hoặc là giáo viên đặt câu hỏi miệng và học sinh trả lời ra giấy. Giáo viên dạy nội dung bài học, đánh giá học sinh bằng một trong những kỹ thuật trên, cho điểm và chuyển sang bài mới.

Lớp học ngày nay được đánh giá theo nhiều cách khác nhau. Bài kiểm tra, các câu hỏi vẫn được dùng nhưng không còn là phương pháp duy nhất để đánh giá học sinh nữa. Thay vào đó là những kỹ thuật đánh giá đa dạng tại những thời điểm khác nhau của bài học, bao gồm:

- Giáo viên và học sinh đưa và nhận những phản hồi dưới hình thức thảo luận với bạn học và với giáo viên.
- Bảng kiểm mục và tự đánh giá giúp học sinh hiểu được kết quả mục tiêu, quản lý được quá trình học tập.
- Việc tự đánh giá sẽ giúp phát triển siêu nhận thức cũng như tư duy sâu hơn trong học tập.
- Việc đánh giá chất lượng sản phẩm và hoạt động sẽ do bạn cùng học và giáo viên tiến hành.

Mục đích của việc đánh giá:

Mục đích đầu tiên của việc đánh giá trong lớp học hiện nay là thúc đẩy việc học và cải tiến việc dạy. Đánh giá không phải là hoạt động đơn lẻ, trái lại, nó là một quá trình diễn ra liên tục trong suốt dự án. Đánh giá liên tục và định kỳ là khâu cốt yếu của dạy học theo dự án, có ý nghĩa quan trọng trong việc giúp học sinh thể hiện được những gì đã học bằng nhiều cách khác nhau. Đánh giá trở thành một công cụ giúp cho việc cải thiện hơn là bài kiểm tra độ thông minh hay là sự tích lũy các sự kiện. Nhờ đánh giá định kỳ thông qua các hướng dẫn trong bài học, giáo viên biết nhiều hơn về nhu cầu của học sinh cũng như có thể điều chỉnh việc giảng dạy nhằm giúp học sinh đạt kết quả tốt hơn.

Để triển khai thành công các chiến lược dạy học này, việc đánh giá nên tập trung vào mục đích cụ thể như:

- Học sinh hướng đến các mục tiêu học tập như thế nào
- Học sinh sử dụng những kỹ năng tư duy nào
- Liệu học sinh có nâng cao được khả năng tự quản lý, tư duy sâu để học tốt hơn hay không
- Học sinh tích hợp và sử dụng thông tin mới hiệu quả đến mức nào
- Điều gì thúc đẩy động cơ học sinh
- Hiệu quả của các hoạt động can thiệp đặc biệt
- Liệu các chiến lược dạy học có cần phải thay đổi

Trong đánh giá dựa trên việc lấy người học sinh làm trung tâm, học sinh sẽ được tham gia nhiều hơn vào các quá trình đánh giá, cần thêm nhiều cơ hội để học tập và thực hành hơn:

- Lập kế hoạch dự án, bảng kiểm mục và Phiếu đánh giá dự án
- Sử dụng gợi ý giúp học sinh suy nghĩ và tự đánh giá việc học của chính mình
- Xác lập mục đích, nhiệm vụ, dự đoán về kết quả đạt được trong học tập
- Chỉ ra những khó khăn có thể có trong quá trình học, đưa ra những gợi ý chiến lược khắc phục
- Trao đổi phản hồi từ học sinh

Khi tham gia vào quá trình đánh giá ở mức độ này, học sinh sẽ được khích lệ, kiểm soát được việc học, tự khẳng định thành công của bản thân.

Để giúp học sinh thành công, giáo viên cần cung cấp:

- Các chuẩn rõ ràng
- Những cơ hội để theo dõi sự tiến bộ của chính mình
- Các phương pháp thu thập phản hồi chính tắc để chia sẻ với bạn học, kết hợp những phản hồi từ bạn học để tăng hiệu quả công việc
- Thời gian đủ để hoàn thành công việc và các sản phẩm
- Hỗ trợ xác lập mục đích học tập mới trong tương lai

Định nghĩa lại về mục tiêu đánh giá

Môi trường lớp học truyền thống có những hạn chế bởi các phương pháp đánh giá như kiểm tra viết và kiểm tra miệng. Những phương pháp này được triển khai nhanh chóng và dễ dàng, tuy nhiên chỉ cung cấp được những thông tin hạn chế về sự tiến bộ của người học và tính hiệu quả của việc dạy. Cách đánh giá liên tục và mở rộng sẽ cung cấp thêm nhiều thông tin có ý nghĩa hơn. Đặc biệt, sử dụng công cụ đánh giá để:

- Đánh giá kiến thức sẵn có của học sinh
- Định nghĩa và truyền đạt mục tiêu học tập cho học sinh một cách rõ ràng
- Cung cấp những phản hồi mang tính dự báo đến giáo viên và học sinh
- Đánh giá và tăng cường hiệu quả giảng dạy
- Phân tích điểm mạnh và điểm yếu của học sinh
- Tăng cường hiểu biết của học sinh về quá trình học tập
- Khuyến khích học sinh tự đánh giá và giao tiếp trong học tập

Dự án tốt là dự án phải định ra được kết quả cuối cùng ngay trong ý tưởng. Điều đó có nghĩa là dự án phải được khởi đầu từ mục đích, xác định được học sinh muốn biết gì, chỉ ra được cách đánh giá sự hiểu bài của học sinh. Tất cả những điều trên cần phải được tính toán trước khi triển khai hoạt động. Phương pháp thiết kế dạy học "cổ hủ" này giúp dự án vẫn tập trung được vào các mục tiêu dạy học. Cần phải có kế hoạch cho việc đánh giá bài học theo dự án, để:

- Sử dụng nhiều phương pháp đánh giá khác nhau
- Đánh giá định kỳ trong các chu trình dạy học
- Đánh giá những mục tiêu quan trọng của bài học
- Khuyến khích học sinh tham gia trong quá trình đánh giá

Tích hợp đánh giá liên tục trong dạy học

Trước khi bắt đầu dự án, cần sử dụng dữ liệu đánh giá để xác định điểm bắt đầu bằng cách chú trọng vào những câu hỏi sau:

- Học sinh cần chú trọng vào những kiến thức sẵn có nào?
- Những loại hoạt động chính nào cần phải thực hiện?
- Học sinh hoạt động nhóm như thế nào để học tập hợp tác?

Trong suốt dự án, có thể thực hiện cùng đánh giá với học sinh để:

- Chia sẻ mục tiêu và tiêu chuẩn học tập
- Tạo cơ hội cho học sinh tự định hướng, xác lập mục tiêu, lên kế hoạch và thực hành trong quá trình học
- Giám sát quá trình hướng đến mục đích
- Giám sát việc học tập và mức độ thấu hiểu
- Thúc đẩy phản hồi từ bạn học
- Phân tích quan niệm sai lầm

- Xác định xem kiến thức có được vận dụng trong các tình huống mới hay không

Sau khi hoàn thành dự án, có thể thực hiện cùng đánh giá với học sinh để:

- Xác định những lĩnh vực học tập sau tiếp theo
- Lập kế hoạch cho các cơ hội học tập sớm nhất ngay sau đó
- Xác lập mục tiêu mới